

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ҶАВОНОН ВА СИЁСАТИ ДАВЛАТИИ ҶАВОНОН

Қонуни мазкур асосҳои ташкилӣ, ҳуқуқӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодии ташаккулу камолоти ҷавононро бо мақсади амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон пешбинӣ карда, истифодаи самараноки неруи зеҳнӣ ва маънавии онҳоро ба манфиати ҷомеа муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

1) иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон - иттиҳоди ихтиёрӣ, худидора ва ғайритиҷоратии ҷавонон мебошад, ки онҳо дар асоси умумияти манфиатҳо барои амалӣ намудани мақсадҳои муттаҳид гардидаанд, ки дар оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон нишон дода шудаанд;

2) мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи ҷавонон - мақоми давлатие, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардида, сиёсати давлатиро дар соҳаи кор бо ҷавонон амалӣ менамояд;

3) оилаи ҷавон - оилае, ки дар он зану шавҳар ё яке аз онҳо ба синни 30 нарасидаанд, ё ин, ки падар ё модари синни то 30-солае, ки дар танҳои кӯдакро тарбия мекунад;

4) сиёсати давлатии ҷавонон - низоми ягонаи тадбирҳои ташкилӣ ва ҳуқуқӣ, иҷтимоӣ ва иқтисодӣ, фарҳангӣ мебошад, ки аз ҷониби субъектҳои сиёсати давлатии ҷавонон бо мақсади ташаккулу камолоти ҷавонон, ҳифзи ҳуқуқ ва истифодаи босамари неруи зеҳнии онҳо ба манфиати ҷамъият татбиқ мегардад;

5) субъектҳои сиёсати давлатии ҷавонон - ҷавонон, оилаҳои ҷавон, иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, мақомоти давлатӣ ва дигар ташкилотҳои, ки дар доираи ваколатҳои худ дар амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон иштирок менамоянд;

6) ташкилотҳои кор бо ҷавонон - шахсони ҳуқуқӣ, аз ҷумла иттиҳодияҳои шахсони ҳуқуқӣ (ассотсиатсияҳо ва иттифокҳо), новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқие, ки дар соҳаи ҷавонон фаъолият менамоянд;

7) ҷавонон - шахсони синни аз 14 то 30-сола мебошанд;

8) ҷавонони болаёқат, фаъол ва ташаббускор - ҷавононе, ки қобилияти муносиб, майлу рағбат ва масъулияти баланди шаҳрвандӣ ба корҳои ҷамъиятӣ дошта, иштироккунандаи фаъоли чорабиниҳои оммавӣ мебошанд ва ё дар таҳсил, шуғл ё меҳнат рафтори намунавӣ доранд.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Вазифаҳои асосии сиёсати давлатии ҷавонон

Вазифаҳои асосии сиёсати давлатии ҷавонон аз инҳо иборатанд:

- 1) ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии ҷавонон;
- 2) тарбияи шаҳрвандӣ ва таҳкими ҳувияти миллӣ;
- 3) ҷалб намудани ҷавонон ба ҳаёти иҷтимоӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ, ҷамъиятӣ ва сиёсии кишвар.

Моддаи 4. Принсипҳои асосии сиёсати давлатии ҷавонон

Сиёсати давлатии ҷавонон бо принсипҳои асосии зерин асос меёбад:

- 1) қонуният;
- 2) ошкорбаёнӣ ва шаффофият;
- 3) иштироки ҷавонон дар ташаккул ва амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон;
- 4) дастгирӣ ва ҳавасмандгардонии ташаббусҳои ҷавонон ва иттиҳодияи онҳо;
- 5) ҳуқуқи баробари ҷавонон ба дастгирии давлатӣ;
- 6) афзалиятнокии арзишҳои миллӣ, маънавӣ, ахлоқӣ ва фарҳангӣ;
- 7) ҳамкориҳои байниидоравӣ дар амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон;
- 8) амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон.

Моддаи 5. Самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатии ҷавонон

Самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатии ҷавонон инҳоянд:

- 1) тарбияи ҷавонон дар руҳияи ватандӯстӣ, эҳсоси масъулияти шаҳрвандӣ ва таҳкими ҳувияти миллии онҳо;
- 2) ташаккули мафкураи миллӣ бо роҳи тарбия намудани ҷавонон дар самти шинохти бештари манфиатҳои миллӣ ва ҳисси оштинопазир ба терроризму экстремизм, коррупсия, нашъачалобӣ ва намудҳои дигари ҷинояткорӣ;
- 3) ташаккули ахлоқи ҳамидаи ҷавонон, фаъол намудани онҳо дар самти анҷом додани корҳои ихтиёрии ҷамъиятӣ (фаъолияти волонтерӣ) ва баланд бардоштани ҳисси эҳтироми ҷавонон ба фарҳанги миллӣ;
- 4) таъмини иштироки ҷавонон дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоӣ ҷомеа ва идоракунии давлатӣ, аз ҷумла бо роҳи дастгирии фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятии онҳо;
- 5) таъмини ҳифзи ҳуқуқ, озодӣ ва манфиатҳои қонунии ҷавонон;
- 6) таъмини ҳифзи саломатӣ, тарзи ҳаёти солим ва рушди ҷисмонии ҷавонон;
- 7) фароҳам овардани шароит ҷиҳати гирифтани таҳсилоти сифатнок барои ҷавонон ва таъмини рушди ихтироъкорӣ эҷодкорӣ онҳо;
- 8) таъминоти иҷтимоӣ ҷавонон, таъмини онҳо ба шуғли пурмаҳсул ва ҷойи кори муносиб;
- 9) таъмини мустақилияти иқтисодии ҷавонон, рушди фаъолияти соҳибкорӣ ҷавонон, ҷалби онҳо ба хоҷагидорӣ ва ҳунармандӣ;
- 10) омодагӣ ва дастгирии мутахассисони ҷавон ҷиҳати пешниҳод намудани мутахассисони лаёқатманд ба вазифаҳои роҳбарикунанда.

**БОБИ 2. АСОСҲОИ ИДОРАКУНӢ ДАР САМТИ
АМАЛИСОЗИИ СИЁСАТИ ДАВЛАТИИ ҶАВОНОН**

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон дорои салоҳияти зерин мебошад:

1) пешбурди сиёсати давлатӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон;

2) муайян намудани мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон;

3) тасдиқи дурнамо, концепсия, стратегия ва барномаҳои давлатии рушди соҳаи кор бо ҷавонон;

4) ташаккул додани заминаи меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон ва ҳамоҳангсозии ҳамкориҳои байналмилалӣ;

5) тасдиқи низомномаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон;

6) таъсиси марказҳо ва сохторҳои дигар дар соҳаи кор бо ҷавонон;

7) ташкили низоми ягонаи маълумоти оморӣ ва таъмини иттилоотии соҳаи сиёсати давлатии ҷавонон;

8) салоҳияти дигари пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 7. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон

Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон дорои ваколатҳои зерин мебошад:

1) таъмини татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон;

2) омода намудани ҷавонон дар руҳияи ватандӯстӣ, эҳсоси масъулияти шаҳрвандӣ ва шинохти бештари манфиатҳои миллӣ;

3) андешидани чораҳои зарурӣ ҷиҳати шинос намудани ҷавонон бо манфиатҳои миллию ҷамъиятӣ, ба вуҷуд овардани мафкураи оштинопазир ва муқовимат ба амалҳои номатлуб, инчунин, ақидаю гурӯҳҳои ба ин амалҳо мусоидаткунанда ва ташаккули маърифати ҳуқуқию сиёсӣ;

4) андешидани чораҳои зарурӣ ҷиҳати ташаккули ахлоқи ҳамидаи ҷавонон, сафарбар кардани онҳо ба корҳои ихтиёрии ҷамъиятӣ (фаъолияти волонтерӣ) ва баланд бардоштани ҳисси эҳтироми ҷавонон ба фарҳанги миллӣ;

5) омода сохтани ҷавонон ҷиҳати дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоии ҷомеа ва идоракунии давлатӣ ширкат варзидан;

6) амалӣ намудани чорабиниҳои фаҳмондадиҳӣ ва тарғиботи оид ба баланд бардоштани вазъи иҷтимоии ҷавонон, омода намудани онҳо барои дарёфти шуғли пурмахсул ва ҷойи кори муносиб, таъмини мустақилияти иқтисодии ҷавонон, рушди фаъолияти соҳибкории ҷавонон, ҷалби онҳо ба хочагидорӣ ва ҳунармандӣ;

7) омода ва пешниҳод намудани мутахассисони ҷавон ба вазифаҳои роҳбарикунанда;

8) ҳамоҳангсозии фаъолияти ташкилотҳои кор бо ҷавонон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон бо мақсади амалисозии мақсадноки сиёсати давлатии ҷавонон, новобаста аз мансубияти идораӣ ва шакли моликият;

9) ташкил намудани нашри адабиёти илмӣ, методӣ ва оммавӣ доир ба масъалаҳои амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон тибқи тартиби қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

10) пешбурди фехристи захираи мутахассисони ҷавон ва тасдиқ намудани тартиби баҳисобгирии он;

11) таҳия ва амалӣ намудани фармоишҳои иҷтимоии давлатӣ вобаста ба амалисозии самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатии ҷавонон;

12) пешбурди омили соҳаи кор бо ҷавонон ва аз мақомоти дахлдори давлатӣ ва ташкилотҳои кор бо ҷавонон талаб намудани маълумоти оморӣ;

13) ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон дорои ваколатҳои зерин мебошад:

1) таъмини татбиқи сиёсати давлатии ҷавонон дар маҳал;

2) тасдиқ ва маблағгузорӣ намудани барномаҳои мақсадноки маҳаллии рушди ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон;

3) маблағгузорӣ намудани соҳаи кор бо ҷавонон аз ҳисоби бучети маҳаллӣ ва аз ҳисоби сарчашмаҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст;

4) ташаққул додани фондҳои рушди соҳаи кор бо ҷавонон аз ҳисоби сарчашмаҳои ғайрибучетӣ;

5) мусоидат намудан ба фаъолияти ташкилотҳои кор бо ҷавонон барои сохтмон, таъмир ва барқарорсозии иншооти соҳавӣ;

6) ба роҳ мондани фармоиши иҷтимоии давлатӣ вобаста ба амалисозии самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатии ҷавонон;

7) таъсис додани стипендияи номӣ, ҷоизаҳои дахлдор дар сатҳи маҳал ва чораандешӣ намудан ҷиҳати ҳавасмандгардонии ҷавонон дар маҳал дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон;

8) ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 9. Ваколатҳои мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон дорои ваколатҳои зерин мебошанд:

1) таъмини татбиқи сиёсати давлатии ҷавонон дар ҳудуди шаҳрак ва деҳот;

2) тасдиқ ва амалӣ намудани нақшаҳои мақсадноки рушди ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон дар ҳудуди шаҳрак ва деҳот;

3) таъсис додани ҷоизаҳо ҷиҳати ҳавасмандгардонии ҷавонон дар ҳудуди шаҳрак ва деҳот;

4) мусоидат кардан барои таъсис, таъмир ва бозсозии иншооти ҷавонон;

5) иштирок кардан дар ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои гуногуни ҷавонон;

б) мусоидат кардан ба фаъолияти субъектҳои сиёсати давлатии ҷавонон дар ҳудуди дахлдор;

7) ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 10. Иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон

1. Таъсис, фаъолият, азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

2. Иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон фаъолияти худро тибқи оинномаи худ ба роҳ мемонад.

3. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон ҳамчун шарикҳои иҷтимоӣ дар амалисозии самтҳои афзалиятҳои сиёсати давлатии ҷавонон бо роҳи амалисозии фармоишҳои иҷтимоии давлатӣ, ташкили чорабиниҳои мақсадноки рушди ҷавонон дастгирӣ карда мешавад.

4. Барои дастгирии фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятии ҷавонон грантҳои давлатӣ таъсис дода мешаванд.

Моддаи 11. Ассотсиатсияи иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон

Иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон ҳуқуқ доранд ассотсиатсияи иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавононро таъсис диҳанд. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон ва шахсони ҳуқуқӣ ба чунин ассотсиатсия ҳуқуқи шомил шуданро доранд.

Моддаи 12. Маркази ҷавонон

Таъсис, азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии маркази ҷавонон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 13. Шурои олимони ҷавони муассисаҳои таълимӣ, таҳсилоти олии касбӣ ва илмӣ

Бо мақсади ташаккул ва рушди заминаҳои илмӣ, таҳлилий ва иттилоотии ҷавонон дар муассисаҳои илмӣ ва таълимии таҳсилоти олии касбӣ шурои олимони ҷавон таъсис дода мешавад.

Моддаи 14. Шӯъбаи кор бо ҷавонони муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёна ва олии касбӣ

Бо мақсади муттаҳидсозии ҷавонон дар амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон ва дастгирии фаъолияти таълимӣ эҷодкорӣ ва ташаббускорӣ донишҷӯён дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёна ва олии касбӣ шӯъбаи кор бо ҷавонон таъсис гардида, фаъолияти худро тибқи Қонуни мазкур ба роҳ мемонад.

Моддаи 15. Маҳфили гирандагони стипендияҳо барои ҷавонони болаёқат, фаъол ва ташаббускор

Маҳфили гирандагони стипендияҳо барои ҷавонони болаёқат, фаъол ва ташаббускор метавонад аз ҳисоби гирандагони стипендияҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, райони вилоятҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳо ва, инчунин, стипендияи номӣ дар назди мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон ва сохторҳои маҳаллии он таъсис ёбад.

Моддаи 16. Маҳфили волонтерони ҷавон

1. Маҳфили волонтерони ҷавон метавонад аз ҳисоби ихтиёриён дар назди ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ, таъсис ёбад.

2. Аъзои волонтерони ҷавон ба воситаи ташкилоти ҷалбкунанда барои фаъолият тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷалб карда мешаванд.

БОБИ 3. АСОСҲОИ ҲУҚУҚӢ, ИҚТИСОДӢ ВА ИҶТИМОӢ ДАР САМТИ АМАЛИСОЗИИ СИЁСАТИ ДАВЛАТИИ ҶАВОНОН

Моддаи 17. Ҳуқуқи ҷавонон дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Ҷавонон дар амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон дорои ҳуқуқҳои зерин мебошанд:

- 1) дар амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон ширкат варзанд;
- 2) тибқи талаботи муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон кумакҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ гиранд;
- 3) намуди кумак ва хизматрасониҳоро қабул намоянд ё рад кунанд;
- 4) захираҳои моддӣ, молиявӣ, меҳнатӣ, иттилоотӣ ва табииро дастрас ва истифода намоянд;
- 5) аз ҳуқуқҳои дигари муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода баранд.

Моддаи 18. Амалисозии ҳуқуқи ҷавонон ба таъмини иштироки онҳо дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоӣ ҷомеа ва идоракунӣ давлатӣ, аз ҷумла бо роҳи дастгирии фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятии онҳо

Таъмини иштироки ҷавонон дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоӣ ҷомеа ва идоракунӣ давлатӣ, аз ҷумла бо роҳи дастгирии фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятии онҳо бо мақсади фаъолгардонии сиёсӣ, таҳкими иқтидор ва захираи мутахассисони соҳаи идоракунӣ, ҳавасмандгардонӣ ва таъмини ҳуқуқи ҷавонон ба идоракунӣ ва ҳуқуқэҷодкунӣ, таъмини таҷриба, такмили малака, маҳорати идоракунӣ ва роҳбарии ҷавонон, дастгирии шарикӣ ҷавонон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии онҳо дар таҳия ва амалисозии барномаҳои мақсадноки алоқаманд, инчунин, амалисозии босамари сиёсати давлатии ҷавонон аз ҷониби субъектҳои сиёсати давлатии ҷавонон амалӣ карда мешавад.

Моддаи 19. Таъмини ҳифзи ҳуқуқ, озодӣ ва манфиатҳои қонунии ҷавонон

1. Ҳуқуқ, озодӣ ва манфиатҳои қонунии ҷавонон аз ҷониби субъектҳои сиёсати давлатии ҷавонон дар доираи муқаррароти Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст ва санадҳои дигари меъёрии ҳуқуқӣ ҳифз ва таъмин карда мешаванд.

2. Давлат шахсонро, ки ба синни 18 нарасидаанд, таҳти ҳимоя қарор дода, тартиби махсуси амалӣ гардонидани ҳуқуқҳои онҳоро муқаррар мекунад.

Моддаи 20. Ҳифзи саломатӣ, солимгардонӣ, истироҳат, тарзи ҳаёти солим ва рушди ҷисмонӣ ҷавонон

Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кор бо ҷавонон, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ аҳоли, рушди сайёҳӣ, маориф ва илм, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунӣ шаҳрак ва деҳот ва ташкилотҳои кор бо ҷавонон:

1) ҳангоми паҳншавии бемориҳои махсусан хатарнок, аз ҷумла вирусӣ норасоии масунияти одам, бемории пайдошудаи норасоии масуният ва

бемориҳои ба воситаи алоқаи чинсӣ гузаранда, нашъамандӣ, майзадагӣ ва бемориҳои дигаре, ки ба афзоиши маъҷубӣ ва фавти ҷавонон сабаб мешаванд, оид ба пешгирии паҳншавии чунин бемориҳо тадбирҳои таъхирнопазир меандешанд;

2) тарзи ҳаёти солимро бо роҳи машғул шудан ба тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, инчунин, истеъмоли ғизои солим ва риояи ҳолатҳои беҳдошти шахсӣ ба роҳ мемонанд;

3) барои ташкили истироҳату солимгардонии ҷавонон, лагерҳои тобистонаю зимистона ва рушди сайёҳии ҷавонон мусоидат менамоянд;

4) хизматрасонии тиббӣ ва хизматрасониҳои дигарро тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамоянд.

Моддаи 21. Ҳуқуқи ҷавонон ба гирифтани таҳсилоти сифатнок ва рушди ихтироъкорӣ эҷодкорӣ

Ҳуқуқи ҷавонон ба гирифтани таҳсилоти сифатнок ва рушди ихтироъкорӣ эҷодкорӣ онҳо бо роҳҳои зерин амалӣ карда мешавад:

1) таъсиси стипендияҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, раисони вилоятҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳо ва стипендияҳои номӣ барои хонандагону донишҷӯёни муассисаҳои таълимӣ, ҷавонони болаёқат ва фаъоли чамъиятӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

2) аз ҷониби давлат дастгирӣ кардани ихтироъкорӣ ва эҷодкорӣ ҷавонон;

3) рушд ва дастгирии давлатии фаъолияти илмиву ихтироъкорӣ ва эҷодкорӣ ҷавонон бо роҳи гузаронидани чорабиниҳои оммавии фарҳангӣ.

Моддаи 22. Ҳуқуқи ҷавонон ба дастгирии иҷтимоӣ, шуғли пурмаҳсул ва ҷойи кори муносиб

1. Давлат дар таъмини кумакпулӣ, кумаки тиббӣю равонӣ, таҳсил, ҷойи кор, манзил ва нафақа барои ҷавонон аз гурӯҳҳои осебпазир, инчунин, оилаҳои ҷавоне, ки як ва ё ҳар дуи онҳо маъҷуб мебошанд, тадбирҳои зарурӣ меандешад.

2. Ҷавонон ба меҳнат, интиҳоби касбу кор ва ҳифзи меҳнат ҳуқуқ доранд.

3. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва барномаҳои давлатӣ ва маҳаллӣ:

1) ҷавонро ба ҷойи кори муносиб таъмин менамоянд;

2) дар таҳия ва амалисозии барномаҳои давлатӣ, маҳаллӣ ва барномаҳои дигар дар соҳаи кор бо ҷавонон иштирок менамоянд;

3) машғулиятнокии ҷавонро таҳлил менамоянд ва ҷиҳати таъмини шуғлнокии онҳо чораҳо меандешанд;

4) маблағгузориҳои чорабиниҳоро, ки ба мақсади ташкили ҷойи кор барои ҷавонон амалӣ карда мешаванд, таъмин менамоянд;

5) ба фаъолияти ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва моликият, оид ба таъмини шуғли пурмаҳсул, тамоюли касбӣ ва тайёрии касбии ҷавонон мусоидат мекунанд;

6) омӯзиши касбу ҳунар ва таълими забонҳои хориҷиро ташкил менамоянд;

7) корфармоёнеро, ки ба хизмати иҷтимоӣ, шуғли ҷавонон дар соҳаҳои мухталифи иқтисодӣ, илму техника, маориф, фарҳанг ва тандурустӣ мусоидат мекунанд, ҳавасманд мегардонанд.

4. Ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва моликият, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи меҳнат барои бо кор таъмин намудани ҷавонон ҳиссаи (квотаи) ҷойҳои кориро муайян мекунанд.

Моддаи 23. Ҳуқуқи ҷавонон ба моликият, ҷаъолияти соҳибкорӣ ва муносибатҳои дигари иқтисодӣ

1. Давлат ҳуқуқи ҷавонро ба моликият, ҷаъолияти соҳибкорӣ ва муносибатҳои дигари иқтисодӣ кафолат медиҳад.

2. Ташкилотҳои кор бо ҷавонон ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ҷаъолияти соҳибкории ҷавонро тавассути таъминоти моддию техникаӣ, грантҳо ва қарзҳои имтиёзнок дар доираи амалисозии барномаҳои мақсадноки рушди соҳавӣ ва маҳаллӣ дастгирӣ менамоянд.

3. Барои дастгирӣ ва рушди ҷаъолияти иқтисодии ҷавонон барномаҳои мақсадноки давлатӣ ва лоиҳаҳои озмоишӣ (модели) таҳия ва амалӣ гардонидани мешаванд.

4. Ҷиҳати рушди маданияти иқтисодии ҷавонон дар байни онҳо, махсусан оилаҳои ҷавон, мунтазам чорабиниҳои гуногун гузаронидани мешаванд.

5. Лоиҳаҳои тижоратии ҳунармандони ҷавон оид ба коркард ва истеҳсоли молу маҳсулоти дастӣ дар доираи фондҳои дастгирии соҳибкорӣ ва барномаҳои мақсадноки рушди давлатӣ дастгирӣ карда мешаванд.

Моддаи 24. Омодасозӣ ва дастгирии мутахассисони ҷавон ҷиҳати пешниҳод намудани онҳо ба вазифаҳои роҳбарикунанда

Давлат барои амалисозии босамари сиёсати давлатии ҷавонон ва рушди заминаҳои илмӣ, таҳлилӣ, иттилоотӣ, таълимӣ, омодасозии кадрӣ ва касбии сиёсати давлатии ҷавонон шароит ва заминаи зарурии илмию амалӣ ва идоракуниро фароҳам меорад.

Моддаи 25. Дастгирии давлатии оилаҳои ҷавон

1. Бо мақсади дастгирии давлатии оилаҳои ҷавон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбирҳои зерин андешида мешаванд:

1) расонидани кумакҳои моддӣ, таълимӣ, тиббӣ, ҳуқуқӣ, равшаншиносӣ омӯзишӣ ба оилаҳои ҷавон ҷиҳати ҳалли масъалаҳои иҷтимоию иқтисодӣ ва маиши онҳо;

2) расонидани кумакҳои молиявӣ таъхирнопазир ба оилаҳои ҷавон дар доираи барномаҳои давлатӣ ва маҳаллӣ;

3) беҳтар намудани шароити манзилии оилаҳои ҷавони камбизоат аз ҳисоби фонди манзили истифодаи иҷтимоӣ;

4) таъмини хизматрасонии ройгони иттилоотӣ ва машваратии оилаҳои ҷавон дар муассасаҳои марбутаи давлатӣ ва маҳаллӣ;

5) татбиқи чораҳо барои омода намудани ҷавонон ба ҳаёти мустакилонаи оилавӣ ва мусоидат ба омӯзиши асосҳои танзими оила.

2. Бо мақсади ҳавасмандгардонии ҷавонон барои ташкили оила, устувор гардонидани он, таваллуд, тарбияи кӯдакон тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии

Тоҷикистон кумаки моддию молиявӣ ва навъҳои дигари ёрӣ муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 26. Маблағгузорӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Маблағгузорӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон дар доираи маблағҳои барои субъектҳои татбиқкунандаи сиёсати давлатии ҷавонон пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва сарчашмаҳои дигари маблағгузорие, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, таъмин карда мешавад.

Моддаи 27. Фонди дастгирии ҷавонони Тоҷикистон

Бо мақсади дастгирии иқтисодӣ, иҷтимоӣ, моддию маънавӣ, фарҳангӣ ва ҳуқуқии ҷавонон тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад Фонди дастгирии ҷавонони Тоҷикистон таъсис дода шавад.

Моддаи 28. Эҳсонкорӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ метавонанд барои рушди соҳаи кор бо ҷавонон иншооти соҳаи кор бо ҷавононро таъсис дода, онҳоро бо таҷҳизоти зарурӣ мучаҳҳаз намоянд, тариқи эҳсонкорӣ молу мулк ва маблағ хайр намоянд.

БОБИ 4. МУНОСИБАТҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР САМТИ АМАЛИСОЗИИ СИЁСАТИ ДАВЛАТИИ ҶАВОНОН

Моддаи 29. Ҳамкориҳои байналмилалӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон

Ҳамкориҳои байналмилалӣ дар самти амалисозии сиёсати давлатии ҷавонон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 30. Иштироки сармоягузориҳои хориҷӣ дар ташкили инфрасохтори соҳаи кор бо ҷавонон

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ, инчунин, созмонҳои байналмилалӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд дар ташкили инфрасохтори соҳаи кор бо ҷавонон иштирок намоянд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 31. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 32. Аз эътибор соқит донишҷӯи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сиёсати давлатии ҷавонон» аз 15 июли соли 2004 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2004, №7, мод.459; с.2011, №6, мод.429; с.2014, №11, мод.670) аз эътибор соқит доништа шаванд.

Моддаи 33. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шаванд.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 23 декабри соли 2021, № 1830

Эмомалӣ РАҲМОН